

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS SUTRIKUSIO VYSTYMOŠI KŪDIKIŲ NAMUOSE ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. sausio 24 d.
Šiauliai

I. ĮŽANGA

Vykdydama Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2010 m. rugsėjo 8 d. pavedimą Nr. PA - 25, Kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja Daiva Kerutienė atliko Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namų ribotos apimties finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namų turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, įvertinti buhalterinės apskaitos organizavimą. Audituojamas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namai (toliau – Kūdikių namai), adresas: Vilniaus g. 303, Šiauliai, kodas 190522935. Audituojamu laikotarpiu Kūdikių namams vadovavo direktorė Raimonda Mažonavičienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Daiva Birutytė.

Šio ribotos apimties finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribota Kūdikių namų turto nuo 2010 m. liepos 1 d. valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo vertinimu ir buhalterinės apskaitos organizavimo vertinimu. Buvo atliktas buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo iš pavyzdinio sąskaitų plano buhalterinių sąskaitų į viešojo sektoriaus subjektų privalomojo bendrojo sąskaitų plano sąskaitas, vertinimas. Kūdikių namų 2010 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenų visuma nevertinta, todėl nuomonė apie finansines ataskaitas nereiškia ir audito išvada neteikiama.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Nuo 2010 m. liepos 1 d., likvidavus apskričių viršininkų administracijas, savivaldybėms perduotos apskričių pavaldumui priskirtos biudžetinės įstaigos. Šiaulių miesto savivaldybei (toliau – Savivaldybė) buvo perduotos šešių įstaigų steigėjo funkcijos. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 858 „Dėl Šiaulių apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namų savininko teisių ir pareigų bei turto perdavimo Šiaulių miesto savivaldybei“ Savivaldybės nuosavybėn savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir tuo metu Kūdikių namų patikėjimo teise valdomas nekilnojamas turtas, ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, trumpalaikis materialusis turtas.

Kūdikių namų apskaitoje pagal 2010 m. sausio 1 d. būklę užfiksuota: nematerialiojo turto – 4,7 tūkst. Lt (įsigijimo vertė) (sukauptas nusidėvėjimas – 4,7 tūkst. Lt, likutinė vertė – 0), ilgalaikio materialiojo turto (įsigijimo vertė) – 1931,8 tūkst. Lt (sukauptas nusidėvėjimas – 305,1 tūkst. Lt, likutinė vertė – 1626,7 tūkst. Lt), trumpalaikio turto – 229,2 tūkst. Lt.

III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS

1. Dėl turto apskaitos

1.1. Dėl turto perdavimo įstaigai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 858 Šiaulių miesto savivaldybės nuosavybėn savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti 2010 m. liepos 1 d. buvo perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir Kūdikių namų patikėjimo teise valdomas

nekilnojamasis turtas, ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, trumpalaikis materialusis turtas. Kūdikių namams patikėjimo teise nuspręsta turta perduoti Šiaulių m. savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T-283. Savivaldybės administracijos direktorius ir Kūdikių namų vadovas 2010 m. spalio 12 d. pasirašė turto perdavimo ir priėmimo aktą Nr. A-37.

Savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendime Nr. T-283 ir 2010 m. spalio 12 d. turto perdavimo ir priėmimo akte Nr. A-37 yra klaidų ir netikslumų:

- Savivaldybės tarybos sprendime ir turto perdavimo ir priėmimo akte įrašytas dviejų nekilnojamojo turto vienetų turto nusidėvėjimas pagal 2010 m. rugsėjo 30 d. būklę, o kitam ilgalaikiam turtui – pagal 2010 m. birželio 30 d. būklę. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T-384 patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo 27 p. nustatyta, kad turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti kitą mėnesį po turto įsigijimo ir nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio po turto nurašymo arba perdavimo kitam turto valdytojui. Atsižvelgiant į šią nuostatą, visam ilgalaikiam turtui, perduotam Kūdikių namams 2010 m. spalio 12 d., nusidėvėjimas turėjo būti apskaičiuotas už keturis mėnesius, o ne už tris, kaip įrašyta Savivaldybės tarybos sprendime ir turto perdavimo ir priėmimo akte.
- Apskaičiuojant nusidėvėjimą nekilnojajamam turtui nesivadovauta 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 49 p., kuris nustato, kad patikslinus ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Todėl Kūdikių namų nekilnojamojo turto nusidėvėjimas apskaičiuotas ir Savivaldybės tarybos sprendime įrašytas didesnis, nei priklausytų pagal 12-o VSAFAS reikalavimus dėl nusidėvėjimo apskaičiavimo.

Dėl netikslumų turto perdavimo dokumentuose, Kūdikių namai vadovaudamiesi 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ nuostatomis negali tinkamai apskaityti turto ir sudaryti teisingų metinių finansinių ataskaitų.

1.2. Dėl turto apskaitos įstaigoje

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 858 „Dėl Šiaulių apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namų savininko teisių ir pareigų bei turto perdavimo Šiaulių miesto savivaldybei“ Savivaldybės nuosavybės savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir Kūdikių namų patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, kurio bendra likutinė vertė pagal 2010 m. sausio 1 d. būklę – 858 495,66 Lt (turto įsigijimo savikaina – 1138503,04 Lt), iš jų: nekilnojamojo turto – 684 592,59 Lt, kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto – 173 903,07 Lt. Vyriausybės nutarimu nebuvo perduotas Kūdikių namų patikėjimo teise valdomas valstybės turtas – 798 000 Lt vertės nebaigta statyba. Valstybės turtas – nebaigtos statybos vertė yra užfiksuota įstaigos apskaitoje Nebaigtos statybos sąskaitoje (Nr. 1210111) ir finansinėse ataskaitose.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (1998-05-12, Nr. VIII-729) 6 str. 2 p. ir 17 str. 1 d. 4 ir 5 p., savivaldybė valstybės turta gali įgyti tik pagal Vyriausybės nutarimus.

Lėšos nebaigtos statybos darbams, Kūdikių namų vidaus patalpų ir šildymo sistemos kapitaliniam remontui atlikti 2007 m. buvo skirtos iš valstybės biudžeto Investicijų programos (421 tūkst. Lt) ir Privatizavimo fondo lėšų (377 tūkst. Lt). Kapitalinio remonto darbai pagal projekte numatytą I etapą baigti – Kūdikių namai naudojami suremontuota pastato dalimi. Finansavimas II etapui nebuvo gautas. Kūdikių namai negali priduoti I etapo kapitalinio remonto darbų, kol neatlikti II etape numatyti darbai. Vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T-384 patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo 37.3 p. : turto valdytojas, kurio balanse esančiam ilgalaikiam materialiajam turtui buvo atlikti remonto darbai, padidina to turto vertę tik pagal priėmimo naudoti aktą.

Informuoti steigėją apie problemas, susijusias su nebaigtos statybos darbais, siekiant atlikti statybos užbaigimo procedūras.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Šiaulių apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namų savininko teisių ir pareigų bei turto perdavimo Šiaulių miesto savivaldybei“ (2010 m. birželio 21 d. Nr. 858) Savivaldybės nuosavybėn nuo 2010 m. liepos 1 d. buvo perduota 29789 Lt vertės šilumos tiekimo linija-šilumos trasa, kuri įstaigoje 2009 m. neinventorizuota ir neapskaityta. Savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T-283 ir 2010 m. spalio 12 perdavimo aktu Nr. A-37, pasirašytu Savivaldybės administracijos direktoriaus, trasa perduota Kūdikių namams valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise, tačiau turtas neteisingai įtrauktas į nebalansinę sąskaitą.

Kreiptis į steigėją dėl galimybės energetikos objektą (trasą) perduoti (parduoti) AB „Šiaulių energija“ atsižvelgiant į bendrovės raštišką pasiūlymą pateiktą Kūdikių namams.

Įstaigos vyr. buhalteris nesivadovavo 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 23 p. nuostata, kad perimantis turtą viešojo sektoriaus subjektas registruoja sukauptą nusidėvėjimo sumą ir nuvertėjimo sumą turto perdavimo dieną ir neįregistravo Savivaldybės administracijos direktorius 2010 m. spalio 12 d. perdavimo aktu Nr. A-37 perduoto ilgalaikio nekilnojamojo turto nusidėvėjimo sumos. Kūdikių namuose ilgalaikio turto nusidėvėjimas apskaičiuotas už tris mėnesius: liepą, rugpjūtį, rugsėjį, t.y. už laikotarpį, kai visas turtas nuosavybės teise priklausė Savivaldybei, o Kūdikių namams dar nebuvo perduotas. Nusidėvėjimas nuo liepos 1 d. skaičiuotas taikant Apskrities viršininko patvirtintus nusidėvėjimo normatyvus, nesinaudojant steigėjo – Savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T-139 patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais. Dėl šios priežasties už tris mėn. nusidėvėjimo buvo priskaičiuota 6,7 tūkst. Lt daugiau, nei priklausytų pagal steigėjo patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus.

Kūdikių namai, apskaičiuodami ilgalaikio turto nusidėvėjimą, nesinaudojo steigėjo patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais.

Kūdikių namuose dar nepatvirtinta ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė, kaip numatyta 12-ojo VSAFAS 54 p., kad ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę nustato viešojo sektoriaus subjektas, atsižvelgdamas į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

2. Dėl apskaitos organizavimo

Buhalterinių sąskaitų likučiai perkelti iš pavyzdinio sąskaitų plano buhalterinių sąskaitų į viešojo sektoriaus subjektų privalomojo bendrojo sąskaitų plano sąskaitas 2010 m. sausio 1 d. būklei. Likučiai įvertinti pagal VSAFAS reikalavimus.

Kūdikių namų sąskaitų planas yra sudarytas pagal privalomą bei pavyzdinį biudžetinių įstaigų sąskaitų planą ir Kūdikių namų direktoriaus patvirtintas 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-179. Apskaita tvarkoma „Steko“ buhalterinės apskaitos programa, naudojantis patvirtintu sąskaitų planu.

Rengiama, bet šiuo metu dar nepatvirtinta apskaitos politika, pagal 2010 m. apskaitoje taikomus viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartus (Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001 m. lapkričio 6 d., Nr. IX-574, 9 str. 2 d.).

Kūdikių namuose nesudarytos pirmojo ketvirčio, pusmečio tarpinės atskaitos, kaip tai numatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo (2007 m. birželio 26 d., Nr. X-1212) 31 str.

Nepatvirtintas 2010 m. buhalterinėje apskaitoje naudojamų apskaitos registrų sąrašas, turinys ir forma, kaip tai numatyta Buhalterinės apskaitos įstatymo (2001 m. lapkričio 6 d., Nr. IX-574) 16 str. 2 d.

Dėl nepatvirtintos Kūdikių namų apskaitos politikos nedetalizuotos VSAFAS nuostatos.

IV. REKOMENDACIJOS

Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namų direktoriui:

1. Ištaisyti klaidas ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaitoje.
2. Nustatyti ir patvirtinti ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę.
3. Spręsti dėl 798,0 tūkst. Lt vertės valstybės turto (nebaigtos statybos), neperduoto savivaldybės nuosavybėn.
4. Informuoti steigėją apie problemas, susijusias su valstybės turtu – nebaigta statyba, siekiant atlikti statybos užbaigimo procedūras.
5. Į balansinę sąskaitą įtraukti patikėjimo teise gautą ilgalaikį turtą – šiluminę trasą.
6. Kreiptis į steigėją dėl galimybės ilgalaikį turtą (šiluminę trasą) perduoti (parduoti) AB „Šiaulių energija“, atsižvelgiant į bendrovės raštišką pasiūlymą, pateiktą Kūdikių namams.
7. Siekiant tinkamai sudaryti metines finansines ataskaitas pasirinkti ir patvirtinti apskaitos politiką pagal 2010 m. apskaitoje taikomus viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Patikslinti teisės aktus, siekiant sudaryti sąlygas įstaigai metinėse finansinėse ataskaitose tinkamai ir teisingai pateikti perduoto ilgalaikio turto vertę.
2. Spręsti dėl 798,0 tūkst. Lt vertės valstybės turto (nebaigtos statybos), neperduoto savivaldybės nuosavybėn.

Savivaldybės kontrolės ir audito
 tarnybos vyresnioji patarėja

Daiva Kerutienė